

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

نیم‌سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴
رشته‌های فلسفه و کلام ورودی مهر ۹۴

مهر مدرسه

کد امتحان:	۳۹۴۲/۰۵
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۱۰
عنوان:	اصول فقه ۲
کتاب:	اصول فقه مظفر
مجموعه:	جلد اول و دوم: از ابتدای الباب الثانی (غیر مستقلات عقلیه) تا پایان بحث اجتماع امر و نهی (ص ۴۰۹-۲۹۹) به استثنای بحث مقدمه واجب (ص ۳۵۴-۳۱۷)

ردیف:		
نام پسر/دختر:	۱۰ صبح	نمره: ۱۷
شماره یا نام مصحح اول:	نمره بر عدد	نمره بر حرف
شماره یا نام مصحح دوم:	نمره بر عدد	نمره بر حرف

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرس علمیه: شهرستان: استان:

۱- حاکم در مسأله اجزاء و مراد از اقتضاء در آن به ترتیب کدام است؟ ص ۳۰۲ و ۳۰۳

۰/۵

- الف. عقل - علیت و تأثیر
- ب. شرع - علیت و تأثیر
- ج. عقل - کشف و دلالت
- د. شرع - کشف و دلالت

۲- در مسأله عمل به امارات و اصول در احکام، در صورت انکشاف خطا به وسیله حجت معتبر، نظر امامیه و مقتضای قاعده به ترتیب کدام است؟ ص ۳۱۴

۰/۵

- الف. عدم اجزاء - عدم اجزاء
- ب. اجزاء - عدم اجزاء
- ج. عدم اجزاء - اجزاء
- د. اجزاء - اجزاء

۳- ثمره مسأله ضد خاص بر کدام یک از موارد زیر متوقف است؟ ص ۳۶۶ و ۳۶۷

۰/۵

- الف. صحت عبادت متوقف بر وجود امر فعلی باشد.
- ب. عبادت بر قصد امتثال امر متوقف باشد.
- ج. نهی غیر تبعی مقتضی فساد باشد.
- د. نهی از عبادت مقتضی فساد نباشد.

۴- مراد از «اجتماع» و «واحد» در بحث «اجتماع الأمر و النهی فی الواحد» کدام است؟ ص ۳۷۸ و ۳۷۹

۰/۵

- الف. اجتماع موردی - واحد فی الوجود
- ب. اجتماع حقیقی - واحد فی الوجود
- ج. اجتماع موردی - واحد جنسی
- د. اجتماع حقیقی - واحد جنسی

۵- کدام گزینه در مورد فرق باب‌های تعارض و تراحم و مسأله اجتماع درست نیست؟ ص ۳۸۷

۰/۵

- الف. در باب تعارض عنوان به صورت عام استغراقی اخذ می‌شود.
- ب. در باب اجتماع مطلوب امر و نهی صرف الوجود طبیعت است.
- ج. در باب تراحم مدلول التزامی دلیل‌ها یکدیگر را نفی می‌کنند.
- د. در باب اجتماع عنوان به صورت عام بدلی اخذ می‌شود.

۶- حکم نماز در حال خروج از مکان غضبی در صورتی که خروج را حرام بدانیم چیست؟ ص ۴۰۹

۰/۵

- الف. فی سعة الوقت صحیح، لولم یکن الخروج مستلزماً لتصرف زائد
- ب. فی سعة الوقت باطل، لو کان الخروج مستلزماً لتصرف زائد
- ج. حتی فی فرض ضیق الوقت، باطل
- د. فی سعة الوقت، باطل مطلقاً

۷- بنابر نظر امامیه حکم اجزاء در صورتی که اماره بر حکم یا موضوعی اقامه شود سپس به صورت یقینی کشف خلاف صورت گیرد چیست؟ دلیل ایشان در هر قسمت را به صورت خلاصه توضیح دهید. ص ۳۰۸ تا ۳۱۰ - ۲ نمره

۲

جواب: نظر امامیه: عدم اجزاء در احکام و موضوعات؛

دلیل: در احکام به دلیل قائل بودن به مذهب تخطئه و در موضوعات به دلیل قائل بودن به طریقت امارات.

۸- در «مسأله ضد» مراد اصولیین از کلمه «ضد» را توضیح داده، تفاوت آن را با اصطلاح فلسفی بنویسید. ص ۳۵۵ - ۲ نمره

۲

جواب: مراد اصولیون مطلق معاند و منافی است لذا نقیض شیء را نیز شامل می‌شود که اعم از امر وجودی و عدمی است اما مراد فلاسفه امر وجودی است که با امر وجودی دیگر به صورت کامل تعاند و منافرت وجود داشته باشد.

۹- دلالت امر به شیء بر نهی از ضد خاص را بنابر «مسلک مقدمیت» توضیح داده و آن را بر مثال نماز و ترک کلام تطبیق نمایید. ص ۳۶۲

۲

جواب: امر به شیء بر نهی از ضد خاص بنابر «مسلک مقدمیت» یعنی فعل مأمور به واجب است. ترک ضد خاص مقدمه انجام مأمور به است. مقدمه واجب، واجب است؛ پس ترک ضد خاص، واجب و انجام آن حرام است.

به عنوان مثال: وقتی نماز واجب بود ترک کلام به عنوان مقدمه نماز واجب خواهد بود پس ترک کلام حرام است (چون امر به شیء مقتضی نهی از ضد عام است) یعنی کلام که ضد خاص نماز است حرام است.

۱۰- ضمن تبیین خلاصه نظریه ترتب و اولین کسی که آن را مطرح نمود، مورد جریان این نظریه را بنویسید. ص ۳۷۲ - ۲ نمره

۲

جواب: خلاصه نظریه ترتب: عقلاً می‌توان گفت هنگام عصیان امر به اهم، امر به مهم فعلیت پیدا می‌کند. (نمره ۰/۷۵) اولین کسی که این نظریه را مطرح نمود محقق ثانی می‌باشد (نمره ۰/۵)؛ این نظریه در جایی مطرح می‌شود که شخص در واجبات عبادی مهم را بر اهم ترجیح داده باشد و با وجود عبادت اهم، عبادت مهم را انجام داده باشد که در اینجا بحث است که آیا می‌توان عمل مهم، را به نحوی تصحیح کرد یا خیر؟ (نمره ۰/۷۵)

۱۱- مراد از قید مندوحه در بحث اجتماع امر و نهی چیست؟ آیا وجود مندوحه در این بحث لازم است؟ چرا؟ ص ۳۸۴ و ۳۸۳ - ۲ نمره

۲

جواب: مراد از قید مندوحه این است که مکلف قدرت داشته باشد امر را در غیر مورد اجتماع امتثال کند. بله؛ زیرا طرفین نزاع اتفاق دارند بر اینکه در صورت عدم وجود مندوحه اجتماع امر و نهی جایز نیست و هر دو تکلیف نمی‌تواند به فعلیت برسد و مسأله داخل در باب تراحم خواهد بود.

۱۲- ثمره مسأله اجتماع امر و نهی را بنویسید. ص ۳۹۹ - ۲ نمره

۲

جواب: در صورتی که مأمور به عبادت باشد بنابر قول به اجتماع و ترجیح جانب نهی در صورت علم به حرمت و تعمد بر جمع بین مأمور به و منهی عنه عبادت فاسد است ولی در صورتی که جمع بین مأمور به و منهی عنه ناشی از جهل قصوری یا نسیان باشد، در صورت ترجیح جانب امر و انجام عمل به قصد قربت عبادت صحیح است.

۱۳- از جمله اقوال در مسأله «التوسط فی المغصوب» عبارت است از «وجوب غیری خروج»؛ جواب‌های مصنف به این ادعا را به صورت

۲

خلاصه بیان نمایید. ص ۴۰۳ و ۴۰۷ - ۲ نمره

جواب: در صورتی که اجتماع امر و نهی همراه با اضطرار به سوء اختیار مکلف باشد. کمن دخل منزلا مقصوبا متعمدا فبادر الی الخروج تخلصا من استمرار الغصب فان هذا التصرف، تصرف غصبی ایضا وهومضطر الی ارتکابه للتخلص.

برخی قائل به وجوب شده اند که مصنف از این ادعا پاسخ می‌دهند به این که: اولاً: مقدمه واجب، واجب نیست (نمره ۰/۵)؛ ثانیاً: خروج مقدمه تخلص از حرام نیست بلکه مقدمه کون در خارج است (نمره ۰/۷۵)؛ ثالثاً: مقدمه واجب در صورتی واجب است که مانعی برای وجوب آن‌ها نباشد در حالی که اینجا حرکات خروجیه حرام هستند پس نمی‌توانند واجب باشند. (نمره ۰/۷۵)